

DẠY HỌC TÍCH HỢP LIÊN MÔN THEO CHỦ ĐỀ
“CÔNG DÂN VỚI SỰ NGHIỆP XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC”
MÔN: GDCD - LỚP 10

Tác giả: Lê Thị Hà
Giáo viên THPT chuyên Lê Quý Đôn

1. Sự cần thiết, mục đích của việc thực hiện sáng kiến.

1.1 Sự cần thiết.

Bước sang thế kỉ XXI, với sự phát triển như vũ bão của khoa học và công nghệ cùng với sự bùng nổ thông tin, lượng tri thức của nhân loại phát minh ngày càng nhiều, kiến thức giữa các lĩnh vực có liên quan mật thiết với nhau. Đồng thời, do yêu cầu của xã hội, do nhu cầu thực tế đang đòi hỏi con người phải giải quyết rất nhiều tình huống trong cuộc sống. Khi giải quyết các vấn đề đó, kiến thức của một lĩnh vực chuyên môn sẽ không thể thực hiện được mà cần phải vận dụng kiến thức liên ngành một cách sáng tạo. Từ thực tế đó đã đặt ra cho giáo dục và đào tạo một vấn đề là phải thay đổi quan điểm về giáo dục mà dạy học tích hợp là một định hướng mang tính đột phá để đổi mới căn bản và toàn diện về nội dung và phương pháp giáo dục.

Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 của Hội nghị lần thứ 8 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về “Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu CNH - HĐH trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”. Đây là một chủ trương lớn của Đảng, vừa mang tính cấp bách trong bối cảnh tình hình hiện nay, vừa có ý nghĩa lâu dài đối với sự nghiệp phát triển của đất nước.

Trong chương trình giáo dục phổ thông hiện nay và trong hệ thống các môn học, môn Giáo dục Công dân giữ vai trò quan trọng và trực tiếp trong việc giáo dục học sinh ý thức và hành vi người công dân, phát triển tâm lực và nhân cách con người. Giáo dục công dân truyền tải cho người học những giá trị, chuẩn mực của xã hội để họ trở thành những con người toàn diện, biết sống và biết tôn trọng người khác, thành công dân có ích cho cộng đồng, xã hội.

Nói đến những hành vi lệch lạc trong một bộ phận không nhỏ giới trẻ hiện nay, nhiều ý kiến cho rằng đây là hệ quả của việc chỉ quan tâm đến việc dạy chữ mà thiếu quan tâm đến giáo dục đạo đức cho giới trẻ trong thời gian dài từ gia đình, nhà trường và xã hội. Do đó, việc nâng cao chất lượng giảng dạy môn Giáo dục Công dân ở cấp trung học là hết sức cần thiết để góp phần đào tạo ra những con người có tri thức và phẩm chất đạo đức; có bản lĩnh chính trị và kỹ năng sống, có sự năng động, sáng tạo... để đáp ứng được nguồn nhân lực phục vụ cho sự nghiệp dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ và văn minh của đất nước.

Qua thực tế dạy học môn GD CD, đã có sự đổi mới về phương pháp dạy học, song vẫn còn nhiều hạn chế. Do đó dẫn đến bài giảng môn GD CD của giáo viên chưa phát huy hết được tính tích cực, chủ động, sáng tạo... của học sinh.

Với vấn đề trên bản thân tôi thấy sự cần thiết của việc thực hiện đề tài:

Dạy học tích hợp liên môn theo chủ đề “Công dân với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc” môn Giáo dục công dân lớp 10.

1.2. Mục đích của việc thực hiện sáng kiến.

Các vấn đề tôi trình bày trong bài viết của mình nhằm hướng dẫn học sinh biết huy động tổng hợp kiến thức, kỹ năng thuộc các môn học khác nhau để giải quyết các nhiệm vụ học tập, đời sống; thông qua đó hình thành những kiến thức, kỹ năng mới; phát triển được những năng lực cần thiết, nhất là năng lực giải quyết vấn đề trong học tập và trong thực tiễn cuộc sống.

2. Phạm vi triển khai thực hiện.

Triển khai thực hiện áp dụng cho học sinh các lớp 10A1, 10A2, 10A3, 10A5 tại trường THPT huyện Điện Biên.

3. Mô tả sáng kiến.

Thực hiện chủ trương đổi mới đồng bộ hình thức dạy học, phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá kết quả giáo dục; để tăng cường việc gắn liền dạy học trong nhà trường với thực tiễn cuộc sống và góp phần hình thành năng lực giải quyết vấn đề của học sinh trung học, Bộ Giáo dục tổ chức cuộc thi “Vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết các tình huống thực tiễn dành cho học

sinh trung học và cuộc thi Dạy học theo chủ đề tích hợp dành cho giáo viên trung học” trong những năm gần đây.

Tại tỉnh Điện Biên đã hưởng ứng tích cực và triển khai rất bài bản trong việc tổ chức cuộc thi. Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Điện Biên đã ra văn bản số 1430/SGD&ĐT-GDTrH ngày 06/09/2014 về việc phát động cuộc thi “Vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết các tình huống thực tiễn dành cho học sinh trung học và cuộc thi Dạy học theo chủ đề tích hợp dành cho giáo viên trung học năm học 2014 -2015”. Có thể nói cuộc thi do ngành Giáo dục và Đào tạo Điện Biên phát động đã có ảnh hưởng tích cực, sâu rộng trong toàn ngành và thu được nhiều kết quả tốt đẹp.

Tuy nhiên, vì nhiều lí do khách quan và chủ quan nên vẫn còn nhiều GV trong nhà trường chưa thực sự nắm rõ mục đích, nội dung của phương pháp dạy học này. Nhiều giáo viên khi vận dụng tỏ ra rất lúng túng cả về kiến thức lẫn phương pháp dạy học. Thậm chí có những giáo viên còn nhận thức sai lệch về tích hợp liên môn là nặng nề, quá tải chương trình, thậm chí phải soạn lại giáo án. Để giúp GV trong nhà trường tôi cố gắng tìm hiểu và trao đổi kinh nghiệm với những nội dung thực sự cần thiết đã áp dụng trong quá trình giảng dạy để các đồng nghiệp cùng quan tâm tham khảo.

Trước hết chúng ta cần hiểu rõ dạy học tích hợp, liên môn xuất phát từ yêu cầu của mục tiêu dạy học phát triển năng lực học sinh, đòi hỏi phải tăng cường yêu cầu học sinh vận dụng kiến thức vào giải quyết những vấn đề thực tiễn.

Khi giải quyết một vấn đề trong thực tiễn, bao gồm cả tự nhiên và xã hội, đòi hỏi học sinh phải vận dụng kiến thức tổng hợp, liên quan đến nhiều môn học. Vì vậy, dạy học cần phải tăng cường theo hướng tích hợp, liên môn để phát triển năng lực học sinh.

Dạy học tích hợp có nghĩa là đưa những nội dung giáo dục có liên quan vào quá trình dạy học các môn học như: Giáo dục đạo đức, học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh; giáo dục pháp luật; giáo dục phòng chống tham nhũng; giáo dục chủ quyền quốc gia, tài nguyên và môi trường về biên

giới, biển, đảo; sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả; bảo vệ môi trường; đa dạng sinh học và bảo tồn thiên nhiên; ứng phó với biến đổi khí hậu, phòng tránh và giảm nhẹ thiên tai; giáo dục an toàn giao thông...

Còn **dạy học liên môn** là phải xác định các nội dung kiến thức liên quan đến hai hay nhiều môn học để dạy học, tránh việc học sinh phải học lại nhiều lần cùng một nội dung kiến thức ở các môn học khác nhau. Đối với những kiến thức liên môn có một môn học chiếm ưu thế thì có thể bố trí dạy trong chương trình của môn đó và không dạy lại ở các môn khác. Khi nội dung kiến thức có tính liên môn cao hơn thì sẽ tách ra thành các chủ đề liên môn để tổ chức dạy học riêng vào một thời điểm phù hợp, song song với quá trình dạy học các bộ môn liên quan.

Trong phạm vi của đề tài này, dạy học tích hợp, vận dụng kiến thức liên môn tạo nên sự gắn kết kiến thức môn Giáo dục công dân, với các môn Ngữ văn, Lịch sử, Địa lí, Âm nhạc với các chủ đề tư tưởng Hồ Chí Minh, giáo dục pháp luật; giáo dục phòng chống tham nhũng; giáo dục chủ quyền quốc gia, liên hệ thực tiễn địa phương... giúp học sinh có kiến thức tổng hợp khi tìm hiểu một vấn đề làm cho việc học tập trở nên có ý nghĩa hơn đối với học sinh trong giờ học môn Giáo dục công dân. Việc sử dụng kiến thức liên môn, sẽ giúp học sinh hiểu được sâu sắc ý thức công dân gắn với các vấn đề lịch sử, giáo dục lòng yêu nước, nhận thức trách nhiệm cá nhân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ tổ quốc thấy được mối liên hệ hữu cơ giữa các lĩnh vực của đời sống xã hội.

Điểm mới của đề tài:

Đề tài vận dụng phương pháp dạy học tích hợp, liên môn vào giảng dạy một chủ đề cụ thể của môn GDCD lớp 10 ở trường THPT huyện Điện Biên. Do đó có thể khẳng định đề tài không trùng lặp với bất kì sáng kiến nào đã được công bố. Trên cơ sở đó cái mới của đề tài được phản ánh tập trung ở một số nội dung sau:

Thứ nhất, vận dụng kiến thức liên môn Ngữ văn, Lịch sử, Địa lí, Âm nhạc vào bài giảng dạy một chủ đề “*Công dân với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc*”.

Thứ hai, tích hợp tư tưởng Hồ Chí Minh để giáo dục học sinh học tập và làm theo tấm gương đạo đức của Người về lòng yêu nước, tình yêu thương giống nòi...

Thứ ba, tích hợp phòng chống tham nhũng về những biểu hiện của tham nhũng; nguyên nhân, tác hại của tham nhũng đối với nhà nước và xã hội; thái độ ứng xử của học sinh đối với hành vi tham nhũng, góp phần xây dựng đất nước phát triển bền vững.

Thứ tư, tích hợp giáo dục pháp luật để học sinh nhận thức được trách nhiệm và nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc là nghĩa vụ thiêng liêng và quyền cao quý của công dân.

Thứ năm, liên hệ thực tiễn về niềm tự hào dân tộc trên mảnh lịch sử hào hùng Điện Biên Phủ.

Những nội dung trên được tích hợp một cách có hiệu quả vào chủ đề **“Công dân với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”** mà không bị quá tải ngược lại làm cho bài giảng sinh động thu hút được học sinh học tập.

Vận dụng cụ thể vào chủ đề: **“CÔNG DÂN VỚI SỰ NGHIỆP XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC”** – GD CD Lớp 10

1. Lòng yêu nước.

Yêu nước là phẩm chất đạo đức quan trọng nhất của người công dân đối với Tổ quốc

a. Lòng yêu nước là gì

Giáo viên vận dụng kiến thức môn Văn

Từ cổ chí kim đã có bao bài thơ xúc động, bài hát hay có ý nghĩa ca ngợi về tình yêu quê hương đất nước

Giáo viên giới thiệu đoạn trích bài thơ **“Sao chiến thắng”** – Chế Lan Viên

*“Ôi Tổ quốc ta yêu như máu thịt
Như mẹ cha ta, như vợ, như chồng
Ôi Tổ quốc! Nếu cần ta chết
Cho mỗi ngôi nhà, ngọn núi con sông...”*

Đoạn thơ cho thấy tình cảm bao trùm của tác giả là tình yêu Tổ quốc sâu sắc thiêng liêng, nhưng cũng rất gần gũi và thân thương. Ấn tượng đặc biệt của khổ thơ là tinh thần sẵn sàng hi sinh bản thân để bảo vệ Tổ quốc. Đây là đoạn thơ thấm đẫm lòng yêu nước của Chế Lan Viên đối với Tổ quốc, đối với đất nước.

GV: Từ tình cảm bao trùm của đoạn thơ: Em hiểu lòng yêu nước là gì?

Học sinh rút ra bài học về lòng yêu nước:

- Lòng yêu nước là tình yêu quê hương, đất nước và tinh thần sẵn sàng đem hết khả năng của mình phục vụ lợi ích cho Tổ quốc.

Lòng yêu nước bắt nguồn từ đâu?

Nguồn gốc lòng yêu nước: Xuất phát từ tình cảm bình dị nhất, và gần gũi nhất đối với con người như yêu gia đình, yêu người thân, yêu những thành quả lao động do mình tạo ra, yêu nơi mình đã sinh ra và lớn lên....Những tình cảm giản dị ban đầu đó dần dần phát triển thành tình cảm gắn bó với làng xóm, quê hương và được nâng lên thành lòng yêu nước. Lòng yêu nước ở mỗi người chỉ có thể nảy nở và phát triển trải qua những biến cố, thử thách.

b. Truyền thống yêu nước của dân tộc Việt Nam.

(Yêu nước là truyền thống đạo đức cao quý và thiêng liêng nhất của dân tộc Việt Nam)

Tích hợp tư tưởng Hồ Chí Minh

Sinh thời Bác Hồ đã từng nói : “*Dân ta có một lòng nồng nàn yêu nước. Đó là một truyền thống quý báu của ta. Từ xưa đến nay mỗi khi Tổ quốc bị xâm lăng, thì tinh thần ấy lại sôi nổi, nó kết thành một làn sóng vô cùng mạnh mẽ, to lớn, nó lướt qua mọi sự nguy hiểm, khó khăn, nó nhấn chìm tất cả bè lũ bán nước và lũ cướp nước*”

Lòng yêu nước của dân tộc Việt Nam thể hiện ở những điểm sau:

* Tình cảm gắn bó với quê hương đất nước.

Vận dụng kiến thức môn Văn

Câu ca dao:

*“Dù ai đi ngược về xuôi
Nhớ ngày giỗ tổ mùng mười tháng ba”*

Mỗi người dân Việt Nam luôn xao xuyến cất lên lời thơ.

*“Quê hương là gì hỡi mẹ
Mà cô giáo dạy phải yêu
Quê hương là gì hỡi mẹ
Ai đi xa cũng nhớ rất nhiều...”*

(Bài học đầu cho con - Đỗ Trung Quân)

Tích hợp âm nhạc

GV kết hợp với công nghệ thông tin mở nhạc cho một học sinh hát bài :

“Quê hương” (Thơ: Đỗ Trung Quân – Nhạc: Giáp Văn Thạch)

Học sinh dễ dàng đưa ra bài học;

- Người Việt Nam yêu nước luôn hướng về cội nguồn, ông bà, cha mẹ, tổ tiên và quê hương của mình.

* Tình thương yêu đối với đồng bào, giống nòi dân tộc.

Tích hợp tư tưởng Hồ Chí Minh

Học sinh thực hiện nhiệm vụ kể chuyện Bác Hồ đã được giáo viên phân công về chuẩn bị bài mới

Học sinh kể về những câu chuyện đau buồn Bác đã gặp trong hành trình tìm đường cứu nước.

Trên đường hành trình vào Nam 1909 tại bờ biển Bình Thuận. Bác đã khóc khi thấy rất nhiều ngư dân, lặn hụp trong sóng biển để kéo con tàu Pháp vào bờ. Bác thương thân phận con người nô lệ tù tội: Bác đã khóc, tại Bờ biển Ngà Châu Phi, khi thấy nhiều em nhỏ da đen, lặn tìm những đồng xu do bọn thực dân ném xuống quang các mạn tàu.

Tình thương bao la giống nòi dân tộc qua câu nói đầy tính nhân văn của Bác “Trên đời này, dù màu da có khác nhau cũng chỉ có hai hạng người, kẻ bóc lột và người bị bóc lột; chỉ có một tình thương, tình hữu ái của giai cấp vô sản mà thôi”

“Trăm thế kỷ mang tên người Ái Quốc

Bạn muôn đời, thế giới thương đau”

(Tố Hữu)

Từ tư tưởng yêu đồng bào, thương đồng loại mang tính nhân văn của Bác, học sinh dễ dàng đưa ra nội dung bài học:

- Đồng bào, giống nòi là những gì thiêng liêng nhất gắn bó con người với nhau, mỗi người dân Việt Nam yêu nước đều cảm thông sâu sắc với nỗi đau của đồng bào, dân tộc, luôn mong muốn đồng bào của mình được ấm no, hạnh phúc.

* Lòng tự hào dân tộc chính đáng .

Liên hệ thực tiễn quê hương Điện Biên :

Gv định hướng phát triển năng lực nhận thức của học sinh

? Bày tỏ niềm tự hào cá nhân về mảnh đất quê hương Điện Biên Phủ?

Gv liệt kê ý kiến học sinh:

- Tự hào được sinh ra và lớn lên trên mảnh đất lịch sử hào hùng dân tộc.

- Tự hào về người anh hùng dân tộc, một thiên tài quân sự - Đại tướng Võ Nguyên Giáp.

- Tự hào về những chiến công oanh liệt với những hành động dũng cảm của các anh hùng như; anh Tô Vĩnh Diện lấy thân chèn pháo, anh Bế Văn Đàn lấy vai làm giá súng, anh Phan Đình Giót lấy thân mình lấp lỗ châu mai, Trần Can kiên cường, hiên ngang dẫn đầu tiểu đội vượt qua lô cốt, chọc thẳng vào sở chỉ huy... khiến thế hệ trẻ chúng em vô cùng cảm phục.

- Tự hào nét văn hóa truyền thống dân tộc như : Điệu múa xòe, múa sạp cổ truyền của dân tộc Thái; Trang của phụ nữ dân tộc thái váy thái thêu, áo cóm, lưng đeo xà tích, đội khăn piêu...

Điện Biên Phủ mãi mãi là niềm tin, niềm tự hào của dân tộc ta, trường tồn cùng với đất nước, con người Việt Nam.

Qua đó học sinh thấy được :

- *Người Việt Nam luôn tự hào về truyền thống văn hóa lâu đời, đậm đà bản sắc dân tộc, tự hào về những con người của quê hương, đất nước anh hùng hào kiệt, những danh nhân văn hóa.*

***Đoàn kết kiên cường bất khuất chống giặc ngoại xâm.**

GV vận dụng kiến thức môn Địa lí và kiến thức môn Lịch sử.

GV đưa thông tin :

Theo niên giám thống kê năm 2006, Việt Nam có diện tích đất liền khoảng gần 331.212 km². Nếu trái đất là một hình cầu thì Việt Nam là hình chữ S nhỏ bé trên hình cầu ấy.

Nhưng cách đây hơn nửa thế kỉ vào ngày 7/5/1954 quốc gia nhỏ bé hình chữ S đã làm chấn động địa cầu. Đó là chiến thắng Điện Biên Phủ, chiến thắng hai đế quốc Pháp và Mỹ. Trên phương diện quốc tế chiến thắng Điện Biên Phủ có ý nghĩa vô cùng to lớn đối với nhân loại, đã cổ vũ đồng loạt cho 17 nước Châu Phi thuộc địa nổi dậy giành độc lập. Cũng là lần đầu tiên một nước thuộc địa đoàn kết lại để *đại thắng quân sự trước các nước đế quốc thực dân*. Đây là yếu tố dẫn đến kết thúc Chủ nghĩa thực dân kiểu Cổ Điển đã tồn tại hơn 400 năm trên thế giới. Nó đã chứng minh tinh thần Việt Nam “*Đoàn kết, đoàn kết đại đoàn kết; thành công, thành công, đại thành công*”

Tố Hữu đã từng viết :

« Chín năm làm một Điện Biên

Nên vành hoa đỏ nên thiên sử vàng »

Học sinh rút ra nội dung kiến thức bài học :

Tinh thần đoàn kết, kiên cường bất khuất chống ngoại xâm là nét nổi bật của truyền thống yêu nước Việt Nam.

* Cần cù và sáng tạo trong lao động :

Học sinh thực hiện nhiệm vụ kể chuyện Bác Hồ đã được giáo viên phân công về chuẩn bị bài mới

GV kết hợp phương tiện dạy học cho học sinh kể về tấm gương Bác Hồ học ngoại ngữ.

Bác của chúng ta làm phụ bếp trên con tàu của Pháp, phục vụ trên 1000 người. Bác dạy từ mờ sáng, làm quần quật đến nửa đêm. Nhưng Bác vẫn dành thời gian cho học ngoại ngữ.

Làm vất vả để có tiền nuôi sống bản thân, để làm cách mạng; Học ngoại ngữ để dễ giao tiếp với mọi người để viết báo tuyên truyền cách mạng...

Giáo viên bổ sung :

Khi ở Pháp đêm lạnh Bác dùng viên gạch nung đỏ để dưới gấm giường, sưởi ấm. Ở Thủ đô Luân Đôn trắng lè, nhưng Bác của chúng ta, làm nghề quét tuyết. Đêm về rất lạnh dưới độ ẩm.

“Người nhớ chẳng gió rét thành Ba lê,(Pa ri)

Một viên gạch hồng Bác chống lại cả mùa băng giá

Và sương mù thành Luân Đôn Người còn nhớ

Giọt mồ hôi Người nhỏ giữa đêm khuya”

Cần cù vất vả và sáng tạo bản chất người Việt Nam được Bác phát huy.

Qua câu chuyện của Bác học sinh ghi nhớ và khắc sâu kiến thức :

- Người Việt Nam có truyền thống cần cù sáng tạo trong lao động. Mỗi người Việt Nam yêu nước đều lao động hết mình để xây dựng cuộc sống ấm no hạnh phúc.

2. Trách nhiệm xây dựng Tổ quốc.

GV Liên hệ đường lối chính sách của Đảng và Nhà nước

Trong mục tiêu tổng quát của chiến lược phát triển kinh tế - xã hội đến năm 2020 nêu rõ : Phần đầu đến năm 2020 nước ta căn bản trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại, chính trị ổn định, dân chủ, kỉ cương đồng thuận, đời sống vật chất của nhân dân được nâng lên rõ rệt, độc lập chủ quyền thống nhất đất nước và toàn vẹn lãnh thổ được giữ vững.

Để thực hiện được mục tiêu trên mỗi công dân cần phải có hoạt động thiết thực đóng góp vào sự nghiệp CNH, HĐH đất nước.

Liên hệ thực tiễn học sinh :

Bản thân em là thanh niên học sinh cần làm gì để góp phần xây dựng đất nước ?

- Gv cho học trình bày quan điểm và trách nhiệm của mình

- Liệt kê các ý kiến học sinh trình bày

- Gv hướng học sinh về lời Bác căn dặn thanh niên :

- Thanh niên đừng hỏi Tổ quốc làm gì cho mình mà tự hỏi rằng mình đã làm gì cho Tổ quốc. Nhìn nhận, tin tưởng ý chí, nghị lực thanh niên Bác từng đề cao vai trò thanh niên:

“Không có việc gì khó,

Chỉ sợ lòng không bền,

Đào núi và lấp biển.

Quyết chí ắt làm nên”

... hay “Đâu cần thanh niên có, đâu khó có thanh niên”. Thanh niên luôn đi tuyến đầu khó khăn nhất, mạo hiểm nhất.

Gv tiếp tục cho học sinh bày tỏ quan điểm và trách nhiệm khác nhau của học sinh.

- Là công dân phải biết những vấn đề đã và đang diễn ra trên đất nước, đấu tranh lại các tệ nạn xã hội đặc biệt là thái độ vô cảm, hủ hóa trong lối sống, tham nhũng....Nếu đẩy lùi được các tệ nạn đó đất nước trở lên kỉ cương và phát triển bền vững.

Từ các quan điểm khác nhau của nhiều học sinh trong lớp các em tự rút ra bài học mà không cần thụ động vào sách giáo khoa.

Học sinh rút ra bài học :

- *Chăm chỉ, sáng tạo trong học tập, lao động.*
- *Tích cực rèn luyện đạo đức, tác phong.*
- *Quan tâm đến đời sống chính trị, xã hội địa phương.*
- *Tích cực tham gia góp phần xây dựng quê hương bằng những việc làm thiết thực, phù hợp với khả năng “Tuổi nhỏ làm việc nhỏ tùy theo sức của mình”*
- *Phê phán, đấu tranh với hành vi, đi ngược lại lợi ích quốc gia dân tộc như : thái độ vô cảm, chống tiêu cực tham ô tham nhũng ,... .*

GV tích hợp phòng chống tham nhũng để xây dựng nước phát triển bền vững

GV khái quát những nguyên nhân cơ bản dẫn đến tham nhũng.

1. Do cơ chế quản lí và hệ thống pháp luật chưa hoàn thiện
2. Phẩm chất đạo đức của một bộ phận cán bộ, đảng viên, viên chức bị suy thoái
3. Ảnh hưởng của tập quán văn hóa biến thể lệch lạc của «Văn hóa quà biếu »
4. Công tác phòng chống tham nhũng chưa đạt hiệu quả.

Tham nhũng là một hiện tượng xấu ở thời đại nào cũng bị lên án. Nó gây lên những hậu quả nghiêm trọng ảnh hưởng đến xã hội.

Ví dụ : Một số phần tử lợi dụng chức quyền của mình để đục khoét những công trình kiến trúc đang xây dựng ảnh hưởng đến chất lượng đời sống nhân dân, làm cho nhân dân mất lòng tin vào các cơ quan chức năng.

? Em cho biết những hành vi tham nhũng mà em biết ?

GV liệt kê ý kiến học sinh trình bày :

Ví dụ : - Vi phạm giao thông CSGT không ghi biên bản mà phạt « nóng »

- Bác sĩ nhận phong bì của bệnh nhân
- Lập biên lai không để rút tiền của Nhà nước....

Cho hs nêu những hành vi vi phạm nội quy trường lớp như:

- Kết quả học tập thấp xin điểm
- Quỹ lớp chi tiêu không minh bạch
- Kiểm tra vi phạm quy chế (như quay bài)
- Lấy đồ dùng học tập của bạn (ăn cắp vặt)
- Cậy thế, cậy quyền con nhà lãnh đạo lười học ...

Các hành vi tưởng chừng nhỏ bé ấy sẽ ăn sâu bám rễ vào nếp nghĩ thói quen và nó là mầm mống của nạn tham nhũng.

Có câu nói nổi tiếng : « *Gieo hành động thì gặt thói quen, gieo thói quen thì thành tính cách, gieo tính cách thì thành số phận* ». Vậy trước khi trở thành thói quen, tính cách, số phận thì phải ngăn chặn nó nói không với tham nhũng từ những hành động nhỏ nhất.

? Chúng ta cần phải làm gì để phòng chống tham nhũng góp phần xây dựng đất nước phát triển bền vững ?

- Việc xây dựng đất nước không phải chỉ của các cán bộ lãnh đạo, mà xây dựng đất nước là việc làm của toàn dân tộc.

- Mỗi cá nhân cần làm đúng làm tốt trách nhiệm của mình thì đất nước trở lên hùng mạnh.

VD: Học sinh cần chăm ngoan, học tốt

Giáo viên chuyên tâm với nghề và dạy tốt

Bác sĩ khám chữa bệnh tận tâm...

Mỗi ngành nghề làm tốt trách nhiệm của mình để góp phần xây dựng đất nước ngày càng phồn vinh.

3. Trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc.

Tích hợp tư tưởng Hồ Chí Minh

Trong cuộc đời hoạt động cách mạng Bác Hồ luôn tâm niệm về cội nguồn của dân tộc, Người thường nhắc nhở toàn Đảng, toàn Dân ta phải phát huy truyền thống con cháu lạc hồng giữ gìn giang sơn gấm vóc phần đầu đưa nước ta với các cường quốc năm Châu. Ngày hôm nay đất nước hòa bình nhưng chúng ta phải luôn cảnh giác với mọi âm mưu của các thế lực thù địch năm 1954 nói chuyện với bộ đội tại Đền Hùng. Bác đã căn dặn: *“Các Vua Hùng đã có công dựng nước, Bác cháu ta phải cùng nhau giữ lấy nước”*

Tích hợp kiến thức pháp luật.

Hiến pháp nước cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2013

Điều 11. Tổ quốc Việt Nam là thiêng liêng bất khả xâm phạm

Điều 64. Bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa là sự nghiệp toàn dân

Luật Nghĩa vụ quân sự (sửa đổi năm 2012)

Điều 12. Công dân nam giới đủ mười tám tuổi được gọi nhập ngũ ; độ tuổi gọi nhập ngũ trong thời bình từ đủ mười tám tuổi đến hết hai mươi lăm tuổi.

GV cho học sinh liên hệ bản thân

? Là học sinh em có thể làm gì để bảo vệ đất nước ?

GV liệt kê ý kiến trình của bày học sinh :

- Tham gia các hoạt động quốc phòng an ninh ở địa phương

- Thái độ kiên quyết đấu tranh bảo vệ chủ quyền Biển đông
- Lên án hành vi bành trướng của Trung Quốc
- Tham gia nghĩa vụ quân sự khi đủ tuổi
- Tham gia các hoạt động đền ơn đáp nghĩa
- Tuyên truyền mọi người cảnh giác với những bài báo xuyên tạc phản động trên các trang mạng xã hội...

Học sinh rút ra bài học :

**Là công dân trẻ tuổi yêu nước luôn có trách nhiệm:*

- Trung thành với Tổ quốc với chế độ XHCN, cảnh giác trước mọi âm mưu chia rẽ, xuyên tạc của các thế lực thù địch; phê phán, đấu tranh với những thái độ, việc làm gây tổn hại đến quốc gia, xâm phạm chủ quyền toàn vẹn lãnh thổ.

- Tích cực học tập, rèn luyện thân thể, giữ gìn vệ sinh, bảo vệ sức khỏe.

- Tham gia đăng ký nghĩa vụ quân sự, sẵn sàng lên đường bảo vệ Tổ quốc.

Bằng những kinh nghiệm và trách nhiệm của mình, qua mỗi bài học GD&CD tôi đã vận dụng liên môn như Lịch sử, Địa lí, Ngữ văn, Âm nhạc... và tích hợp tư tưởng Hồ Chí Minh, giáo dục pháp luật, phòng chống tham nhũng, liên hệ thực tiễn địa phương... làm bài học trở nên sinh động, hấp dẫn đối với học sinh, tạo động cơ hứng thú học tập cho các em. Học các chủ đề tích hợp, liên môn, học sinh được tăng cường vận dụng kiến thức tổng hợp vào giải quyết các vấn đề thực tiễn, mà không phải ghi nhớ kiến thức một cách máy móc.

Bản thân tôi đã áp dụng phương pháp dạy học này trong quá trình giảng dạy môn GD&CD và đều đạt được kết quả như mong đợi có sức lan tỏa ở tất cả các giờ dạy ở các khối lớp trong trường THPT huyện Điện Biên.

4. Kết quả đánh giá.

Để khẳng định dạy học tích hợp, liên môn theo chủ đề trong môn GD&CD là có hiệu quả, tôi đã tiến hành điều tra ý kiến học sinh. (Qua phiếu trưng cầu ý kiến)

Tổng hợp kết quả trưng cầu ý kiến của HS (120HS) được thể hiện qua bảng sau:

Bảng thống kê kết quả thăm dò ý kiến đánh giá của học sinh về dạy học tích hợp, liên môn theo chủ đề môn GD&CD.

STT	Nội dung hỏi và phương án trả lời		Số ý kiến	Tỷ lệ (%)
1	Bài học hôm nay, em có hiểu bài không?	a. Có hiểu, dễ nhớ b. Hiểu bài bài nhưng không nhiều c. Không hiểu bài	116 4 0	97 3 % 0 %
2	GV tích hợp liên môn kiến thức trong bài giảng, em thấy bài học hôm nay thế nào?	a. Có ý nghĩa giáo dục sâu sắc. b. Bình thường c. Khô khan, khó hiểu	116 3 0	97% 3 % 0 %
3	Em hãy nêu ý kiến đánh giá về hiệu quả của việc dạy học tích hợp, liên môn của giáo viên thực hiện trong bài giảng hôm nay?	a. Bài học nặng nề, quá tải. b. Diễn đạt nhẹ nhàng, thu hút học sinh. c. Bài học sinh động, dễ hiểu.	0 120 120	0% 100% 100%
4	Mức độ ghi nhớ nội dung sau giờ học của các em như thế nào?	a. Nắm vững tri thức ngay trên lớp. b. Chỉ nắm một số nội dung c. Không nắm vững nội dung	116 4 0	97% 3 % 0 %
5	Em có kiến nghị gì về cách dạy của giáo viên không?	a. Không có kiến nghị b. GV cung cấp nhiều phim ảnh về bài học.	116 4	97 % 3%

6	Em thấy nội dung kiến thức bài học có mối quan hệ gì?	a. Nội dung bài học phong phú, liên môn với nhiều môn học, nhiều chủ đề.	120	100%
		b. Bài học cứng nhắc, đơn điệu	0	0 %

Để đánh giá khả năng nhận thức của học sinh trong quá trình áp dụng đề tài tôi đã cho học sinh làm bài kiểm tra định kì có phần tích hợp, liên môn chủ đề “*Công dân với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc*” và kết quả thu được thể hiện trong bảng sau:

TT	Lớp	Sĩ số	Hiểu sâu sắc		Hiểu cơ bản	
			Số lượng	Tỉ lệ (%)	Số lượng	Tỉ lệ (%)
1	10A1	30	27	90	3	10
2	10A2	31	28	90	3	10
3	10A3	29	25	86	4	14
4	10A5	30	27	90	3	10

Từ kết quả trên cho thấy đa số học sinh bày tỏ ý kiến mong muốn được học tập theo phương pháp dạy học tích hợp liên môn. Điều này cho thấy, dạy học phát triển năng lực đang trở thành một nhu cầu thường xuyên đối với người học. Vì thế, GV cần phải có sự đầu tư hơn nữa trong việc tìm các phương pháp dạy học trong đó tập trung xây dựng các chủ đề dạy học trong mỗi môn học và chủ đề tích hợp, liên môn phù hợp với phương pháp dạy học tích cực và phù hợp với đối tượng học sinh, với điều kiện nhà trường để mang lại giá trị giáo dục cho học sinh, giúp các em có cái nhìn rộng hơn, sâu hơn, để vận dụng vào cuộc sống nâng cao nhận thức đang lớn lên trong tư duy.

Qua mỗi tiết học các em say sưa phát biểu, cùng lắng nghe cô giảng giải, có những lúc tranh luận trong lớp, ranh giới cô - trò như người thân với các em. Các em đặt câu hỏi cùng cô. Những câu chuyện về Bác mà các em học được,

những tình huống, những vấn đề cuộc sống các em đã chứng kiến, những kiến thức môn học khác nhau được các em dẫn chứng hùng biện thuyết phục tạo được giờ học tập sôi nổi, cuốn hút... tạo nên tinh thần yêu thích môn học. Điều quan trọng hơn là các chủ đề tích hợp, liên môn giúp cho các em không phải học lại nhiều lần cùng một nội dung kiến thức ở các môn học khác nhau, vừa không gây quá tải, không nhàm chán, vừa giúp các em có được sự hiểu biết tổng quát cũng như khả năng ứng dụng của kiến thức tổng hợp. Từ đó góp phần nâng cao năng lực của bản thân, trở thành con người có đầy đủ phẩm chất và năng lực để giải quyết các vấn đề của cuộc sống hiện đại.

5. Đánh giá về phạm vi ảnh hưởng của sáng kiến.

Bản thân tôi đã áp dụng phương pháp dạy học này trong quá trình giảng dạy môn GD&CD ở các lớp 10A1, 10A2, 10A3, 10A5, tại trường THPT huyện Điện Biên đều đạt được kết quả như mong đợi có sức lan tỏa ở tất cả các giờ dạy. Như vậy có thể áp dụng ở các khối lớp khác trong trường THPT huyện Điện Biên.

Đặc biệt, trong cuộc thi cấp tỉnh “Dạy học theo chủ đề tích hợp dành cho giáo viên trung học” năm học 2014 - 2015. Sản phẩm của tôi đạt kết quả cao nhất của môn GD&CD cấp tỉnh và được lựa chọn tham dự Cuộc thi “Dạy học theo chủ đề tích hợp giành cho giáo viên trung học” cấp quốc gia năm học 2014 - 2015.

Kinh nghiệm này được sự đồng tình hưởng ứng của các đồng nghiệp.

6. Kiến nghị đề xuất.

*** Đối với giáo viên.**

- Giáo viên phải xác định dạy học tích hợp, liên môn là một nguyên lý giáo dục bắt buộc trong dạy học vì phương pháp này chính là phương pháp dạy học phát triển năng lực mà chúng ta đang hướng tới.

- Giáo viên phải có hiểu biết cơ bản về những chủ đề tích hợp, không chỉ nắm vững kiến thức của môn GD&CD mà còn nắm được nội dung chương trình

một số môn học liên quan như Lịch sử, Địa lí, Ngữ văn, Âm nhạc... và các môn học khác

- Giờ dạy vận dụng kiến thức liên môn nhưng phải linh hoạt phù hợp với mức độ nhận thức của học sinh tránh làm giờ học trở lên nặng nề, quá tải đối với học sinh.

- Giáo viên cần có năng lực lựa chọn kiến thức các môn học khác nhau áp dụng vào chủ đề môn học để kiến thức được nghiên cứu một cách có hiệu quả trong thực tế giảng dạy.

****Đối với học sinh***

- Học sinh tích cực chủ động trong việc học tập theo nguyên tắc tích hợp liên môn, các em cần sưu tầm tài liệu có những kiến thức toàn diện đa chiều về bài học.

- Học sinh phải có thái độ học tập đúng đắn và nghiêm túc.

- Học sinh phải có tính tự giác tích cực trong học tập.

Trên đây là một số kinh nghiệm dạy học tích hợp, liên môn theo chủ đề của cá nhân tôi trong dạy học môn GD&CD giúp học sinh có kiến thức tổng hợp khi tìm hiểu một vấn đề, làm cho việc học tập trở nên có ý nghĩa hơn, tạo được sự hứng thú học tập và yêu thích môn học cho HS, bước đầu đã đạt hiệu quả trong giảng dạy. Tuy nhiên đây mới chỉ là những kinh nghiệm của cá nhân tôi nên không tránh khỏi những hạn chế, rất mong sự quan tâm góp ý của ban giám khảo, các bạn đồng nghiệp và bạn đọc để cho đề tài này càng hoàn thiện hơn và có sức lan tỏa rộng hơn./.